

ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของบุคลากรและประชาชน
ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

The Development Participation of Personnel and People According
to Strategic Development Plan, the Case Study of Klongree
Tambon Administrative Organization, Amphoe Sathingpra,
Changwat Songkhla

ทรงยศ นพพานันท์ (Songyot Noppapan)*

จรัส อติวิทย์ภรณ์ (Jarat Atiwitthayaporn)**

นรินทร์ จุลทรัพย์ (Niran Junlazup)***

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของบุคลากรและประชาชนตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของบุคลากรและประชาชน ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบทบาท ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ และปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน รวมทั้งเพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของบุคลากรและประชาชน กับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ผลการศึกษาพบว่าลำดับความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของบุคลากรและประชาชน ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จากมากไปหาน้อยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม แผนยุทธศาสตร์การเมือง การบริหารจัดการที่ดี แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนยุทธศาสตร์การจัดการชุมชน สังคมและความมั่นคงปลอดภัย แผนยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพ

* มหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายและการวางแผนสังคม มหาวิทยาลัยทักษิณ

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชานโยบายและการวางแผนสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

*** รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชานโยบายและการวางแผนสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์การพัฒนา อบต.คลองรี ที่กำหนดโดยอบต.กับความต้องการของประชาชนและบุคลากร พบว่าในภาพรวม ไม่มีความสอดคล้องกัน ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือ ทางอบต. ควรกระตุ้น ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามากขึ้น เพื่อที่จะ ทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน และสามารถกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ให้สอดคล้องตามความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

Abstract

The research of development participation of personnel and people according to strategic development plan, the case study of Klongree Tambon Administrative Organization, Amphoe Sathingpra, Changwat Songkhla aimed to study and compare the development participation needs of personnel and people according to strategic development plan, the case study of Klongree Tambon Administrative Organization, Amphoe Sathingpra, Changwat Songkhla including study of accordance between participation needs of personnel and people with strategic development plan. The results of study revealed that most residents needed strategies for developing education, religions, art and culture, which were ranked first. Second in rank were strategies for politics and administration according to good governance, followed by strategies for developing infrastructure and then by strategies for managing and developing public security, strategies for natural resources and environment managing, strategies for developing tourism and quality of life and promoting occupation, respectively. As a whole, according to Kappa's accordance, there was no accordance between the strategies set by of Klongree Tambon Administrative Organization and residents' needs.

คำสำคัญ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา, ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนและบุคลากร, องค์การบริหารส่วนตำบล, strategic development plan, participation needs of personnel and people, Tambon administrative organization,

คำนำ

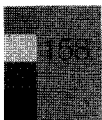
ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองได้ส่งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการประกาศใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยองค์การในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้ พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ (สุเมธ แสงนิมนวล, ม.ป.ป. : 1) เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของรัฐ การกระจายอำนาจรวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานในการให้บริการสาธารณะไปสู่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การวางแผนในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นการวางกรอบในการสนับสนุนการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการสาธารณะเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ทั่วถึง และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงมิใช่เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น ดังนั้นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่มีบทบาทต่อการส่งเสริมการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2546 : 50) แต่กระนั้นต้องอยู่บนฐานความต้องการของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งต้องเร่งกำหนดจุดมุ่งหมายหรือทิศทางการพัฒนาของตนอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบครอบคลุมภารกิจการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ดังนั้นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการสนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบลในการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ซึ่งช่วยให้การกำหนดแผนงาน โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีทิศทางที่สอดคล้องจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากทำให้

ความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด การวิจัยนี้ได้นำองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา มาเป็น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรีมีการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทำให้เรื่องของการวางแผนการพัฒนายังเป็นระบบมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นั่นคือการมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สามารถรองรับต่อการเจริญเติบโตและการขยายตัวในอนาคต โดยพิจารณาจากความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการระดมความคิดเห็นของฝ่ายการเมืองในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน ซึ่งถ้าหากทางองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรีสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ก็จะทำให้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนต่อไป

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของบุคลากรและประชาชน ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบทบาท ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ และปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน รวมทั้งเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของบุคลากรและประชาชน กับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามากที่สุดทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและวางรูปแบบในการพัฒนาภายใต้บริบทของชุมชน

สำหรับสมมติฐานในการวิจัยนี้ ได้แก่

1. ประชาชนและบุคลากรที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล มีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรีแตกต่างกัน
2. ประชาชนและบุคลากรที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยบทบาท มีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรีแตกต่างกัน
3. ประชาชนและบุคลากรที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยลักษณะพื้นที่ มีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรีแตกต่างกัน

4. ประชาชนและบุคลากรที่มีความแตกต่างทางด้านปัจจัยการย้ายถิ่นฐาน มีความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรีแตกต่างกัน

5. ความต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชนและบุคลากรในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรีมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้นำครอบครัวของแต่ละครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ใน 9 หมู่บ้าน ทั้งหมด 904 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ เดือน มกราคม 2552)

2. บุคลากร จากคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี อำเภอสังขละ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร 4 ท่าน สมาชิกสภา 18 ท่านและพนักงานส่วนตำบล จำนวน 21 ท่าน รวมทั้งสิ้น 43 ท่าน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดหน่วยในการสุ่มตัวอย่าง คือระดับครัวเรือน โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซี มอร์แกน โดยจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนผู้นำครอบครัวของแต่ละครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี จำนวนทั้งสิ้น 269 คน และจากคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี จำนวน 38 คน ดำเนินการวิจัย โดยการศึกษาแบบเชิงพรรณนาและอธิบาย (Descriptive-explanatory Research) โดยใช้แบบสอบถาม รวมทั้งการสังเกตแบบมีส่วนร่วม อีกทั้งเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากทางอบต.คลองรี เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเสริมในการสรุปผลการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล โดยการประมวลผลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รวบรวมมา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลข ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test Independent Groups One-way Anova และใช้ Cohen's Kappa

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. บัณฑิตส่วนบุคคล

บัณฑิตส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา และระดับการศึกษา บัณฑิตด้านบทบาทคือตำแหน่งในชุมชน บัณฑิตด้านลักษณะพื้นที่คือลักษณะชุมชน และบัณฑิตด้านการตั้งถิ่นฐานได้แก่ภูมิลาเนาเดิมและระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต.คลองรี ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนบัณฑิตส่วนบุคคล ได้แก่ อายุและอาชีพหลัก บัณฑิตด้านลักษณะพื้นที่คือชุมชนที่แตกต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาอบต.คลองรีแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ความต้องการของบุคลากรและประชาชนในการพัฒนาอบต.คลองรี

ผลการวิจัยพบว่าความต้องการของบุคลากรและประชาชนในการพัฒนาอบต.คลองรี ภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยแยกตามแผนยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่าบุคลากรและประชาชนให้ความสำคัญกับกิจกรรมจัดระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์เป็นลำดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมจัดระบบการป้องกันน้ำท่วมขัง

2.2 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม พบว่าบุคลากรและประชาชนให้ความสำคัญในกิจกรรมจัดให้มีโรงเรียนในสังกัด อบต. และกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนเป็นลำดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ

2.3 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในกิจกรรมสนับสนุนความรู้ ทักษะ ส่งเสริมการตลาด และการพัฒนาฝีมือแรงงาน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มด้านเศรษฐกิจและสหกรณ์ต่างๆ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมจัดให้มีศูนย์จำหน่ายและรวบรวมผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เพื่อพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4 แผนยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

พบว่าบุคลากรและประชาชนให้ความสำคัญในกิจกรรมดูแลช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพ ผู้พิการ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในสังคมเป็นลำดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมพัฒนาระบบสาธารณสุข

2.5 แผนยุทธศาสตร์การจัดการชุมชน สังคมและความมั่นคงปลอดภัย

พบว่าบุคลากรและประชาชนให้ความสำคัญในกิจกรรมป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และยาเสพติดในชุมชนเป็นลำดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน ด้านการจราจร

2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว พบว่าบุคลากรและประชาชน ให้ความสำคัญในกิจกรรมปรับปรุงศักยภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นลำดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในเขตอบต.

2.7 ยุทธศาสตร์การเมือง การบริหารจัดการที่ดี พบว่าบุคลากรและประชาชน ให้ความสำคัญในกิจกรรมจัดศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วเป็นลำดับแรก รองลงมาคือกิจกรรมการให้บริการอย่างเสมอภาคจากพนักงานอบต.

3. ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กับความต้องการของประชาชนในการพัฒนา อบต.คลองรี

จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต.คลองรี ที่กำหนด โดยอบต.กับความต้องการของประชาชน พบว่าสอดคล้องกันในประเด็นเรื่องยุทธศาสตร์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แต่ภาพรวมของความสอดคล้องโดย Kappa ไม่พบความ สอดคล้อง

ตารางที่ 1 การจัดลำดับความสำคัญของประชาชนและบุคลากรในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต.

แผนยุทธศาสตร์	การจัดลำดับความสำคัญตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อบต.		การจัดลำดับความสำคัญ of ประชาชนและบุคลากร		ค่า Kappa	ระดับความสอดคล้อง
	$\bar{X}$	ลำดับ	$\bar{X}$	ลำดับ		
1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.44	5	3.90	3	0.001	ไม่สอดคล้อง
2. การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณีศิลปวัฒนธรรม	3.72	2	3.96	1	0.000	ไม่สอดคล้อง
3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพ	2.93	7	3.80	7	0.002	ไม่สอดคล้อง
4. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	3.69	3	3.87	5	0.000	ไม่สอดคล้อง
5. การจัดการชุมชน สังคมและความมั่นคงปลอดภัย	3.15	6	3.88	4	0.000	ไม่สอดคล้อง
6. การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	3.51	4	3.85	6	0.000	ไม่สอดคล้อง
7. การเมือง การบริหารจัดการที่ดี	4.07	1	3.91	2	0.001	ไม่สอดคล้อง

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่าเพศ ศาสนา ระดับการศึกษา ตำแหน่งในชุมชน ลักษณะชุมชน และระยะเวลาที่อาศัยของผู้ที่ย้ายมาจากที่อื่นที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต. คลองรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุ อาชีพหลัก ระยะเวลาของผู้ที่ภูมิลำเนาเดิม (เกิดและเติบโตในเขตอบต.) ที่แตกต่างกันมีความต้องการยุทธศาสตร์ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับอภิชาติ เติตชัยภูมิ (2546 : 82-95) ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กันกับความต้องการของประชาชนในการรับบริการของอบต. เมืองคูคต ยกเว้นอายุ ส่วนระดับการศึกษาที่สูงมีความต้องการในการรับบริการของอบต. เมืองคูคตมากกว่าระดับการศึกษาที่ต่ำ ส่วนระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตอบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการของประชาชนในการรับบริการ

ของอบต.เมืองคูคต แต่ไม่สอดคล้องกับอาชีพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัย
ในเขตชุมชน ในส่วนของยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต.คลองรี กับความต้องการของ
ประชาชนนั้นไม่มีความสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักวิจัย สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2539 : 274) ที่พบว่าด้านความสอดคล้องกับความต้องการ
ของประชาชน จุดมุ่งหมายของโครงการไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายของประชาชนในพื้นที่
ทำให้ได้โครงการที่ประชาชนไม่ต้องการ โดยสรุปบุคลากรและประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการ
ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม เป็นอันดับที่ 1
แผนยุทธศาสตร์การเมือง การบริหารจัดการที่ดี เป็นอันดับที่ 2 และแผนยุทธศาสตร์
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับที่ 3 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต
และการส่งเสริมอาชีพ เป็นลำดับสุดท้าย และนอกจากนี้พบว่าประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ชุมชน
เกษตรกรรมมีความต้องการในทุกยุทธศาสตร์มากกว่าชุมชนพาณิชย์ยกรรมและชุมชน
กึ่งอุตสาหกรรม ยกเว้นยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ชุมชนพาณิชย์ยกรรมจะมี
ความต้องการมากกว่า เมื่อพิจารณาต่อไปอีกพบว่าชุมชนเกษตรกรรมมีความต้องการ
ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม เป็นอันดับแรก
ชุมชนพาณิชย์ยกรรมมีความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก
และชุมชนกึ่งอุตสาหกรรมมีความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การจัดการชุมชน สังคมและ
ความมั่นคงปลอดภัย เป็นอันดับแรก นอกจากนี้ในส่วนของปัจจัยต่างๆ ที่ทำการวิจัยนั้นมี 3
ปัจจัย ได้แก่ อายุ อาชีพหลัก และชุมชนที่แตกต่างทำให้ประชาชนมีความต้องการในการ
พัฒนาอบต.คลองรี แตกต่างกัน และเมื่อทำการวิเคราะห์รายคู่ของความแตกต่างพบว่า
ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 29 ปี มีความต้องการมากกว่าช่วงอายุ 20-41 ปี 42-43 ปี และ 54-65 ปี
ยกเว้นผู้ที่มีอายุมากกว่า 65 ปี ส่วนอาชีพหลักนั้น พบว่าผู้เกษียณอายุราชการ มีความ
ต้องการมากกว่าผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง/แรงงานทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต.คลองรี ที่กำหนด
โดยอบต.กับความต้องการมีส่วนร่วมของบุคลากรและประชาชน พบว่าสอดคล้องกัน
ในประเด็นเรื่องแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพ ซึ่ง อบต.และ

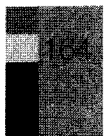
ประชาชนให้ความสำคัญในยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกันโดยให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 7 แต่ภาพรวมของความสอดคล้องโดย Kappa ไม่พบความสอดคล้องของยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต.คลองรี กับความต้องการของบุคลากรและประชาชน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาอบต.คลองรี กับความต้องการของบุคลากรและประชาชนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้ว่าวิเคราะห์ด้วยหลักสถิติไม่พบความสอดคล้องของยุทธศาสตร์กับความต้องการของประชาชน เนื่องจากการจัดทำยุทธศาสตร์ต้องพิจารณาปัจจัยอื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ความต้องการของประชาชนเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ในการจัดทำยุทธศาสตร์ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยภายในและภายนอก ต้องดำเนินการวางแผนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสงขลา และแผนพัฒนาอำเภอ

สรุปผลการวิจัย

1. สมมติฐานของการวิจัย : บุคลากรและประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการวิจัยพบว่าประชาชนมีความต้องการแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม เป็นอันดับแรก

2. สมมติฐานของการวิจัย : บุคลากรและประชาชนมีความแตกต่างกันทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบทบาท ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ และปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน มีความต้องการในการพัฒนาอบต.คลองรี แตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า

2.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา และระดับการศึกษา ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนอายุ และอาชีพหลักที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านบทบาท คือตำแหน่งในชุมชนแม้ว่าจะมีความแตกต่าง
ของความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่าง
นี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ คือลักษณะชุมชน ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่าง
ของความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน ได้แก่ ภูมิลำเนาเดิมและระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน
(เกิดและเติบโตในเขตบต.) ที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์การพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม
พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ และระดับการศึกษา ถึงแม้ว่าจะมีความ
แตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนอาชีพหลักที่แตกต่างกันมีความต้องการ
ในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านบทบาท คือผู้ที่เคยตำแหน่งในชุมชน ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่าง
ของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ คือลักษณะชุมชน ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างของ
ความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน คือภูมิลำเนาเดิม ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างของ
ความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน (เกิดและเติบโตในเขตบต.)
ที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพ พบว่า
ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ศาสนา อายุ และระดับการศึกษา ถึงแม้ว่ามีความแตกต่าง
ของความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพ
ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนเพศ
อาชีพหลักที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านบทบาท คือตำแหน่งในชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของ
ความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพตามกลุ่มย่อย
แต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ คือลักษณะชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของ
ความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมอาชีพตามกลุ่มย่อย
แต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน ได้แก่ ภูมิลำเนาเดิม ถึงแม้ว่ามีความแตกต่าง
ของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2.4 แผนยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ และระดับการศึกษา ถึงแม้ว่ามี

ความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อย
แต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนอาชีพหลัก
ที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านบทบาท คือตำแหน่งในชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของ
ความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของ
ความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน ได้แก่ ภูมิลาเนาเดิมและระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน (เกิดและเติบโตในเขตอบต.) ที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.5 แผนยุทธศาสตร์การจัดการชุมชน สังคมและความมั่นคงปลอดภัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ และระดับการศึกษา ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนอาชีพหลักที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านบทบาท คือตำแหน่งในชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ คือลักษณะชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การจัดการชุมชน สังคมและความมั่นคงปลอดภัย ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน ได้แก่ ภูมิลาเนาเดิม ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน (เกิดและเติบโตในเขตอบต.) ที่แตกต่างกัน

มีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.6 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา และระดับการศึกษา ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐาน ส่วนอายุ และอาชีพหลักที่แตกต่างกันมีความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านบทบาท คือตำแหน่งในชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ คือลักษณะชุมชน ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างของความต้องการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน คือภูมิลำเนาเดิม ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน (เกิดและเติบโตในเขตอบต.) ที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.7 แผนยุทธศาสตร์การเมือง การบริหารจัดการที่ดี พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ศาสนา และระดับการศึกษา ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนอายุ และอาชีพหลักที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านบทบาท คือตำแหน่งในชุมชนที่แตกต่างกันมีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นที่ คือลักษณะชุมชน ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ปัจจัยด้านการย้ายถิ่นฐาน คือภูมิลาเนาเดิม ถึงแม้ว่ามีความแตกต่างของความต้องการในยุทธศาสตร์นี้ตามกลุ่มย่อยแต่ความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน (เกิดและเติบโตในเซตอบต.) ที่แตกต่างกัน

มีความต้องการในยุทธศาสตร์นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคลากรได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงเจตนารมณ์ของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองรี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ควรมีการศึกษาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแม่แบบ จากพื้นที่อื่น เพื่อเป็นตัวเปรียบเทียบถึงข้อดีข้อด้อย อันจะได้มาซึ่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มีความสมบูรณ์พร้อมมากที่สุด

บรรณานุกรม

- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2546). การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพมหานคร : บี.เจ.เพลท โปรเซสเซอร์.
- สุเมธ แสงนิมნวล. ม.ป.ป.. ผู้นำนักพัฒนา : แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2539). "รายงานการวิจัยเรื่องการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาจังหวัด", รายงานการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (สำเนา)
- อภิชาติ เชิดชัยภูมิ. (2546). "ความต้องการของประชาชนในการบริการของเทศบาลเมืองคูคตอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี". วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)